

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü

Sayı : 44147364-610-213
Konu : Soru Önergesi

09/02/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 07/01/2016 tarihli ve 43452547-120.07-11991 sayılı yazı.

Burdur Milletvekili Sayın Dr. Mehmet GÖKER'in tarafıma yönelttiği 7/1223 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

04/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'na göre, petrol fiyatları 01/01/2005 tarihinden itibaren en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa oluşumu dikkate alınarak, serbest piyasa koşullarına göre oluşmakta olup; rafineri fiyatlarının endeksle oluşturulması, dağıtıcı ve nakliye paylarının tavanı gibi fiyatların dolaylı veya dolaysız olarak kamu tarafından belirlenmesine ilişkin uygulamalar sona erdirilmiştir. Dolayısıyla, akaryakıt ürünlerinin piyasa koşulları dahilinde oluşan fiyatına kamunun herhangi bir müdahalesi söz konusu değildir.

Bununla birlikte Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'nun 10 uncu maddesi uyarınca, ülkemizdeki rafineri, dağıtıcı ve bayi paylarının en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa oluşumu ile uyumlu olmasını teminen, tüketicilerin lehine olmak üzere akaryakıt ürünlerine geçici süreler için tavan fiyat belirleyebilmektedir.

Akaryakıt ürünlerinin fiyatlarının oluşumunda, ham petrol fiyatındaki değişimler belirleyici olmakla birlikte; her bir ürünün fiyatının arz-talep mekanizmasına göre ayrı ayrı oluştuğu, döviz kuru dahil olmak üzere, fiyatların oluşumuna etki eden birçok faktörün de bu süreçte rol oynadığı dikkate alınmalıdır.

Akaryakıt ürünlerinin pompa fiyatı; rafineri fiyatı, dağıtıcı ve bayi payı ile katma değer vergisi gibi değişken unsurlar ile petrol fiyatlarından bağımsız olarak alınan özel tüketim vergisi (ÖTV), Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu gelir payı gibi sabit unsurların toplamından oluşmaktadır.

Akaryakıt ürünlerinin pompa fiyatı içinde yer alan ÖTV, Avrupa Birliği (AB) müktesebatına uygun şekilde maktu olarak alınmakta ve maktu ÖTV tutarları, enflasyona göre aylık olarak uygulanan otomatik artışlar yerine, 2005 yılı başından itibaren Bakanlar Kurulu Kararıyla belirlenmektedir. Akaryakıt ürünlerine uygulanmakta olan ÖTV tutarlarındaki en son değişiklik, 22/09/2012 tarihli ve 28419 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılmıştır.

Akaryakıt fiyatları içerisindeki vergi yükü açısından AB ülkeleri ile ülkemiz karşılaştırıldığında, AB Komisyonu Enerji Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan 18/01/2016 tarihli Akaryakıt Bültenindeki verilere ve ülkemizdeki 26/01/2016 tarihli akaryakıt fiyatlarına göre, benzindeki vergi yükü sıralamasında ülkemizin İngiltere, Hollanda, İsveç, İtalya, Belçika, Almanya, Yunanistan, Fransa, İrlanda ve Finlandiya'dan sonra on birinci sırada olduğu; benzer şekilde, motorindeki (Euro Dizel) vergi yükü sıralamasında ise İngiltere, İtalya, İsveç, Fransa, Slovenya, Belçika, Hollanda, İrlanda ve Almanya'dan sonra onuncu sırada olduğu görülmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Naci AĞBAL
Maliye Bakanı